

**Wymagania egzaminacyjne dla kandydatów do Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia w Mielcu
do klasy III (trzeciej) z zakresu teorii muzyki**

Forma egzaminu: egzamin ustny i praktyczny

Treści przedmiotu Kształcenie słuchu	Treści przedmiotu Zasady muzyki	Treści przedmiotu Nauka o muzyce
- śpiewanie a'vista prostych ćwiczeń 2-głosowych tonalnych (drugi głos grany przez nauczyciela na pianinie). - śpiewanie i rozpoznawanie gam w odmianach do 7 znaków przykluczowych (należy podać dźwięk toniczny po usłyszeniu a¹). - śpiewanie i rozpoznawanie interwałów prostych i złożonych z określeniem wysokości dźwięków po podaniu a¹. - śpiewanie i rozpoznawanie trójdźwięków dur, moll i zm w postaci zasadniczej i przewrotach oraz zwiększony. - śpiewanie triady harmonicznego w tonacjach do 7 znaków przykluczowych. - śpiewanie dominanty septymowej w postaci zasadniczej i przewrotach oraz dominanty nonowej wraz z rozwiązaniem. - rozpoznawanie dominanty septymowej i nonowej w różnych postaciach. - realizacja rytmów w taktach prostych i złożonych regularnych i nieregularnych. - dyktando rytmiczne 2-taktowe. - dyktando melodyczne 2 głosowe uwzględniające w/w zagadnienia – podawanie nazw literowych dźwięków.	Podstawowe elementy notacji muzycznej - podział materiału dźwiękowego na oktawy, - nazwy dźwięków (solmizacyjne i literowe), - podstawowy szereg diatoniczny: do-re-mi-fa-sol-la-si, - elementy notacji wysokości dźwięku (pięciolinia, linie dodane, klucz, nuta, znak chromatyczny, przenośnik oktaowy), - klamra (akolada) łącząca dwie lub więcej pięciolinii, - klucze: wiolinowy, basowy, sopranowy, altowy, tenorowy. Rytm muzyczny - pojęcie i definicja rytmu, - wartości rytmiczne nut i pauz ; podział dwójkowy (wartości dwudzielnej) i trójkowy (wartości trójdzielnej - z kropką), - przedłużanie wartości nut i pauz (kropka, łuk, fermata), - nieregularny podział wartości rytmicznych (dwudzielnych i trójdzielnych). Metrum muzyczne - pojęcie i definicja metrum, - oznaczenie taktowe; jednostka metryczna (miara taktu), - rodzaje taktów, przedtakt, - rytm w takcie: głównoczęściowy, rozdrobniony, rozszerzony, mieszany, - grupowanie wartości rytmicznych w taktach, - przekształcanie taktów (zmiana jednostki metrycznej), - sposoby zapisu nut : wokalny i instrumentalny, - synkopa (przez łuk i wartość rytmiczną), - akcent rytmiczny, metryczny (naturalny) i grupowy, - polirytmia i polimetria (sukcesywna, symultaniczna), - muzyka ataktowa, współczesna. System temperowany - cechy systemu temperowanego, - półton i cały ton, - skala, gama, tonacja, - stopnie gamy. Interwały - pojęcie i definicja interwału, - odległości interwałów (pryma, sekunda, itd.), - rozmiary interwałów (sekunda mała, sekunda wielka, itd.), - przewroty interwałów (4 zw – 5 zm, itp.),	- obsada wykonawcza (w tym głosy wokalne, chóry, zespoły). - elementy dzieła muzycznego. - faktura i akompaniament. - gatunki muzyki wokalne, instrumentalnej, wokálně-instrumentalnej. - polska muzyka ludowa – cechy, podział etniczny, tańce, instrumenty. - tańce narodowe, obce, charakterystyczne. - utwory sceniczne (opera, balet). - najważniejsi kompozytorzy w poszczególnych epokach muzycznych. - najważniejsi wykonawcy muzyki klasycznej i rozrywkowej - muzyka filmowa (kompozytorzy, przykłady ścieżek filmowych, funkcje muzyki w filmie) - prawa autorskie - nośniki fonograficzne do poszczególnych zagadnień należy podawać przykładową literaturę

- e) interwał melodyczny i harmoniczny,
- f) interwały na stopniach szeregu diatonicznego,
- g) tryton na stopniach szeregu diatonicznego: (f-g-a-h).
- 6. Diatonika, chromatyka, enharmonia**
 - a) pojęcie diatoniki i chromatyki,
 - b) znaki chromatyczne (przygodne i przykluczowe),
 - c) dźwięki zmienione chromatycznie (nazwy, pisownia),
 - d) pojęcie enharmonii,
 - e) zamiana enharmoniczna dźwięku,
 - f) półton i cały ton diatoniczny i chromatyczny,
 - g) konsonanse i dysonanse,
 - h) rozwiązania dysonansów.
- 7. Gamy durowe i molowe**
 - a) podział gamy na tetrachordy (dolny i górny),
 - b) odmiany gamy C- dur (naturalna, harmoniczna),
 - c) odmiany gamy a- moll (naturalna, harmoniczna, dorycka, melodyczna),
 - d) budowa gam krzyżkowych i bemolowych,
 - e) pisownia gam do 7 znaków,
 - f) transpozycja gamy durowej i molowej (odmiany naturalne),
 - g) zamiana enharmoniczna gam,
 - h) pokrewieństwo kwintowe, tercjowe, równoimienne (jednoimienne),
 - i) gama chromatyzowana durowa (regularna i nieregularna),
 - j) gama molowa chromatyzowana,
 - k) rozpoznawanie tonacji,
 - l) interwały charakterystyczne (interwały zwiększone i zmniejszone) w gamach do 7 znaków przykluczowych (majorowa naturalna oraz minorowa naturalna i harmoniczna).
- 8. Trójdźwięki**
 - a) rodzaje trójdźwięków (durowy, molowy, zwiększony, zmniejszony),
 - b) postaci trójdźwięków (postać zasadnicza, I i II przewrót),
 - c) triada harmoniczna w odmianach naturalnych i harmonicznym gam majorowych i minorowych (do 7 znaków przykluczowych),
 - d) trójdźwięki na stopniach gam majorowych i minorowych w odmianach naturalnych i harmonicznym (do 7 znaków przykluczowych).
- 9. Akordy dominantowe**
 - a) dominanta septymowa - budowa w 4 postaciach z rozwiązaniem na akord toniczny,
 - b) dominanta nonowa z noną wielką i małą - budowa bez przewrotu i rozwiązanie na akord toniczny,
 - c) dominanta septymowa i nonowa w gamach majorowych i gamach minorowych

	harmonicznych (do 7 znaków przykluczowych). 10. Skale a) pentatonika bezpółtonowa i półtonowa; transpozycja, . b) skale średniowieczne: (dorycka, frygijska, lidyjska, miksolidyjska); transpozycja, c) skala góralska; transpozycja, d) skala cygańska; transpozycja, e) skala całotonowa, f) skala dwunastodźwiękowa. 11. Dźwięk a) powstawanie dźwięku, b) szereg alikwotów dźwięku, c) cechy dźwięku. 12. Agogika, dynamika, artykulacja a) oznaczenia agogiczne, b) rodzaje taktowania, c) oznaczenia dynamiczne, d) rodzaje artykulacji: legato, portato, staccato, spiccato, e) frazowanie; znaczenie łuku. 13. Ozdobniki a) przednutka długa i krótka, b) mordent, c) obiegnik, d) tryl, e) arpeggio, f) glissando, portamento, g) tremolo i tremolando. 14. Elementy dzieła muzycznego a) rytm, b) melodia, c) harmonia, d) agogika, e) dynamika, f) artykulacja, g) kolorystyka.	
Zalecana literatura: J. Powroźniak <i>Wszyscy śpiewamy z nut</i> J.K. Lasocki <i>Solfeż I</i> J. K. Lasocki <i>Solfeż II</i>	Zalecana literatura: F. Wesotowski <i>Zasady muzyki</i> L. Zganiacz <i>Teoria muzyki</i>	Zalecana literatura: D. Wójcik <i>Nauka o muzyce</i> B. Muchenberg <i>Literatura muzyczna</i>